

“Investigant què els hi passa als boscos amb el canvi climàtic i el canvi global”

Santi Sabaté

Ecòleg, Professor d'Ecologia (UB)
i Investigador del CREAM

18 de novembre 2020 – Setmana de la Ciència a les Escoles

Presentació 3er d'ESO IES Vila de Gràcia

3er A, B, C

“Investigant què els hi passa als boscos amb el canvi climàtic i el canvi global”

De què parlarem?

- 1. Del clima i el canvi climàtic***
- 2. De com afecta a la vegetació i als ecosistemes***
- 3. Coses que podem fer***
- 4. Exemples de recerca en marxa***

Setmana de la Ciència a les Escoles, novembre 2020

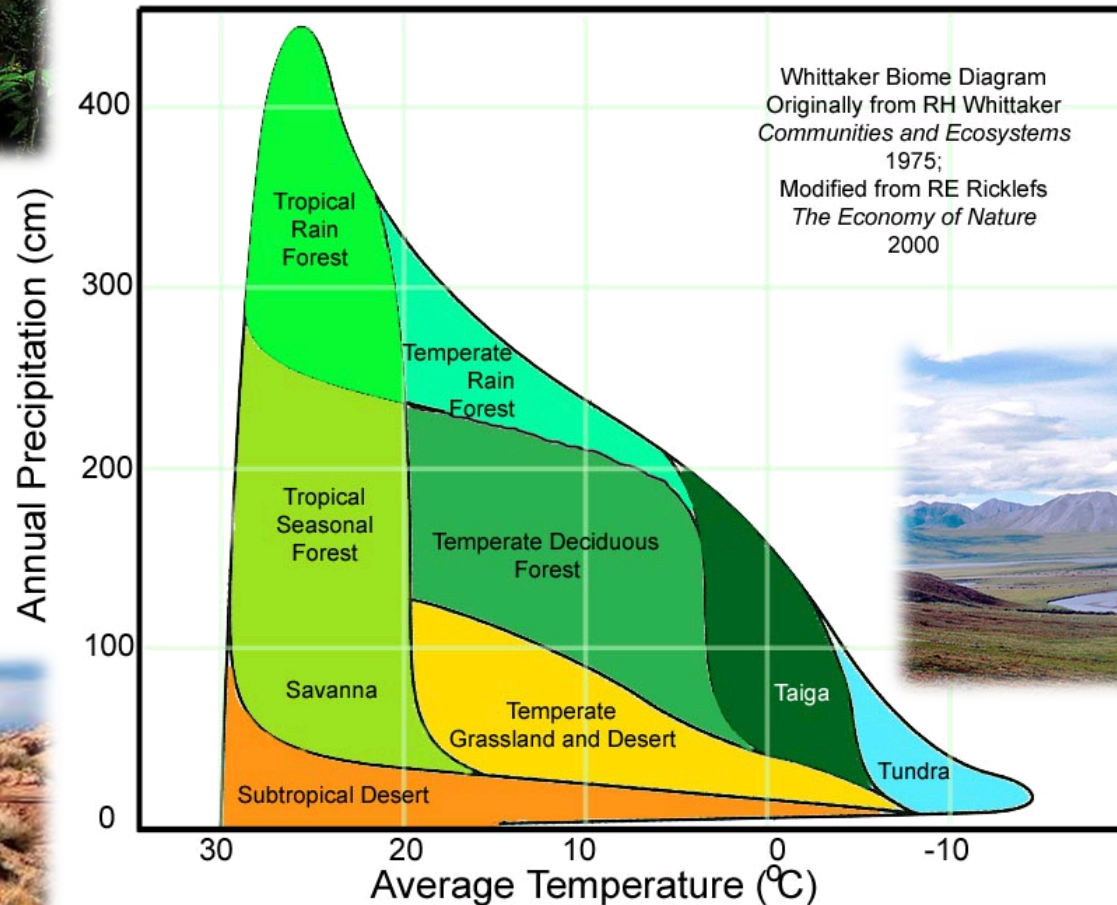
Si la natura és la resposta, Quina és la pregunta?
(Jorge Wagensberg)

Foto Núria Bonada

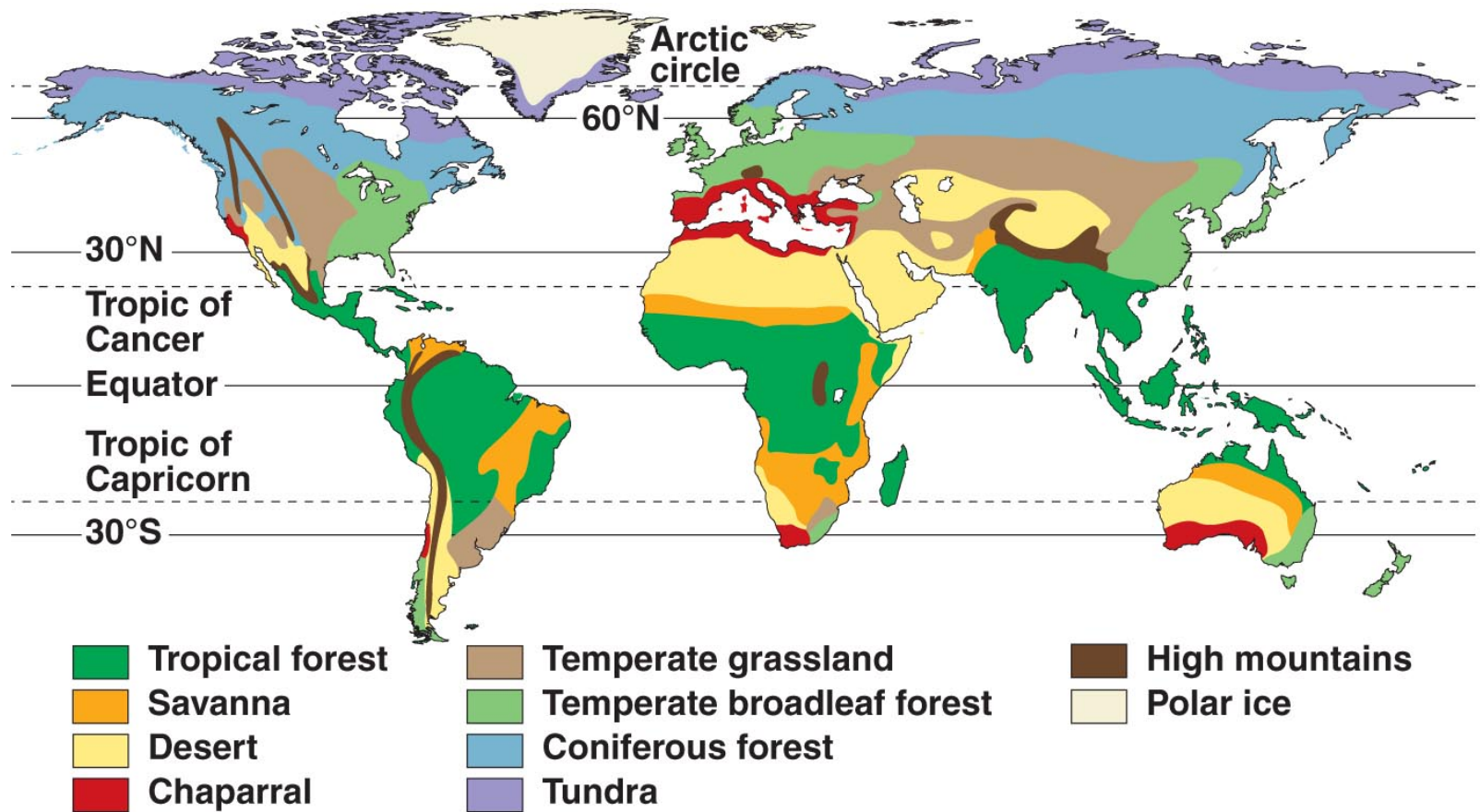

Paper clau del clima (temperatura + disponibilitat d'aigua)

Distribució actual dels grans Biomes.

Les fronteres estan canviant

Copyright © 2009 Pearson Education, Inc.

Canvi climàtic. Una corba famosa, l'augment de CO₂

**Charles D.
Keeling**

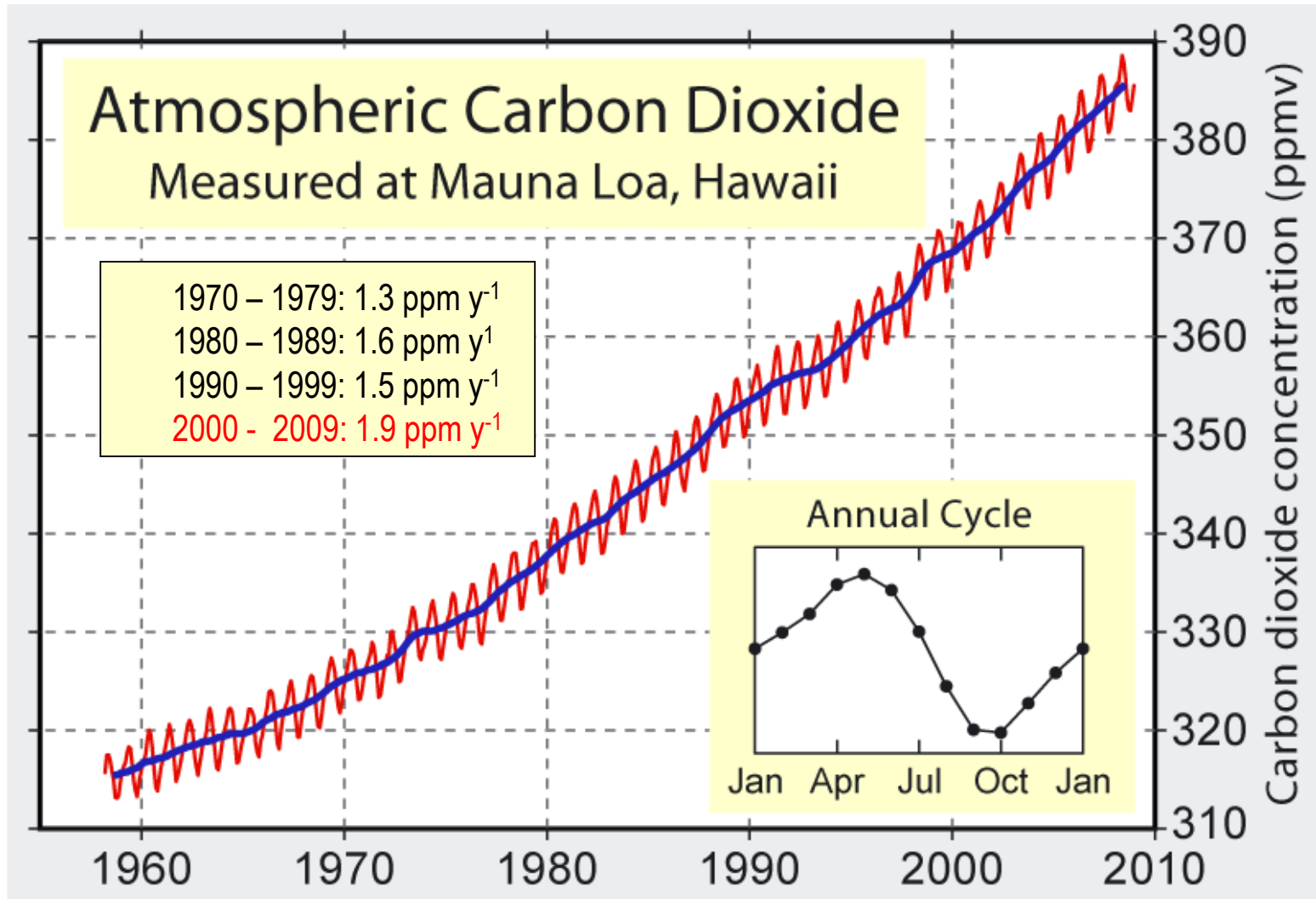
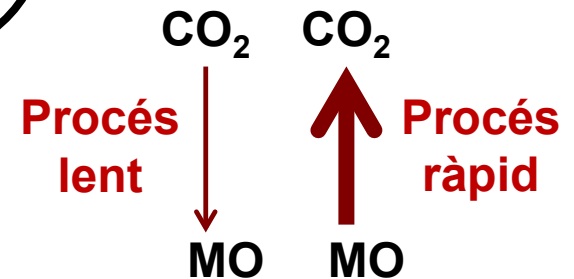
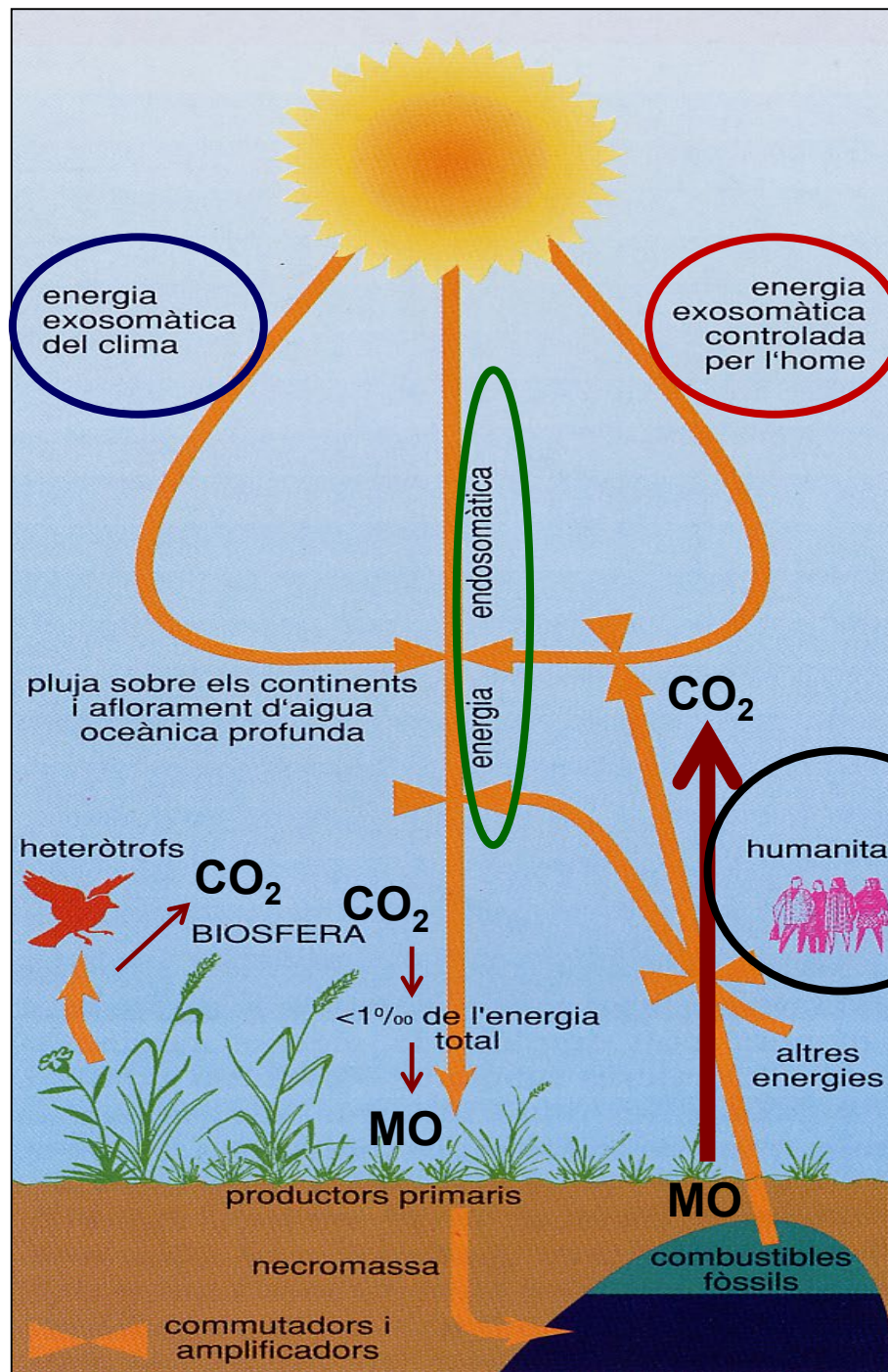

Figure created by Robert A. Rohde from published data.

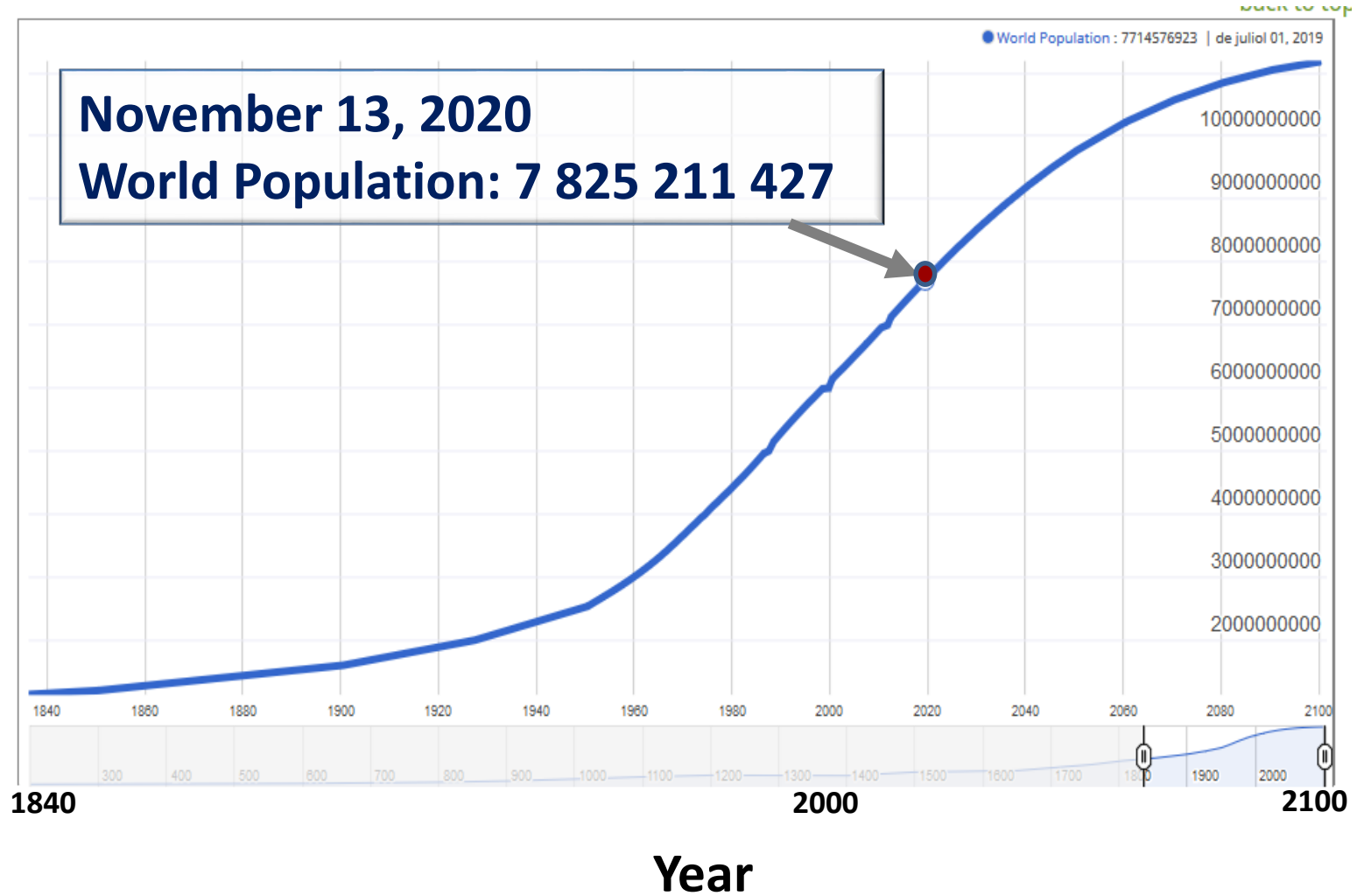
Canvi Climàtic i Canvi Global, on comença tot això?

L'energia exosomàtica, el CO₂ i el canvi climàtic

(Modificat/Adaptat de Margalef a "La Biosfera" Vol 1, Enciclopedia Catalana)

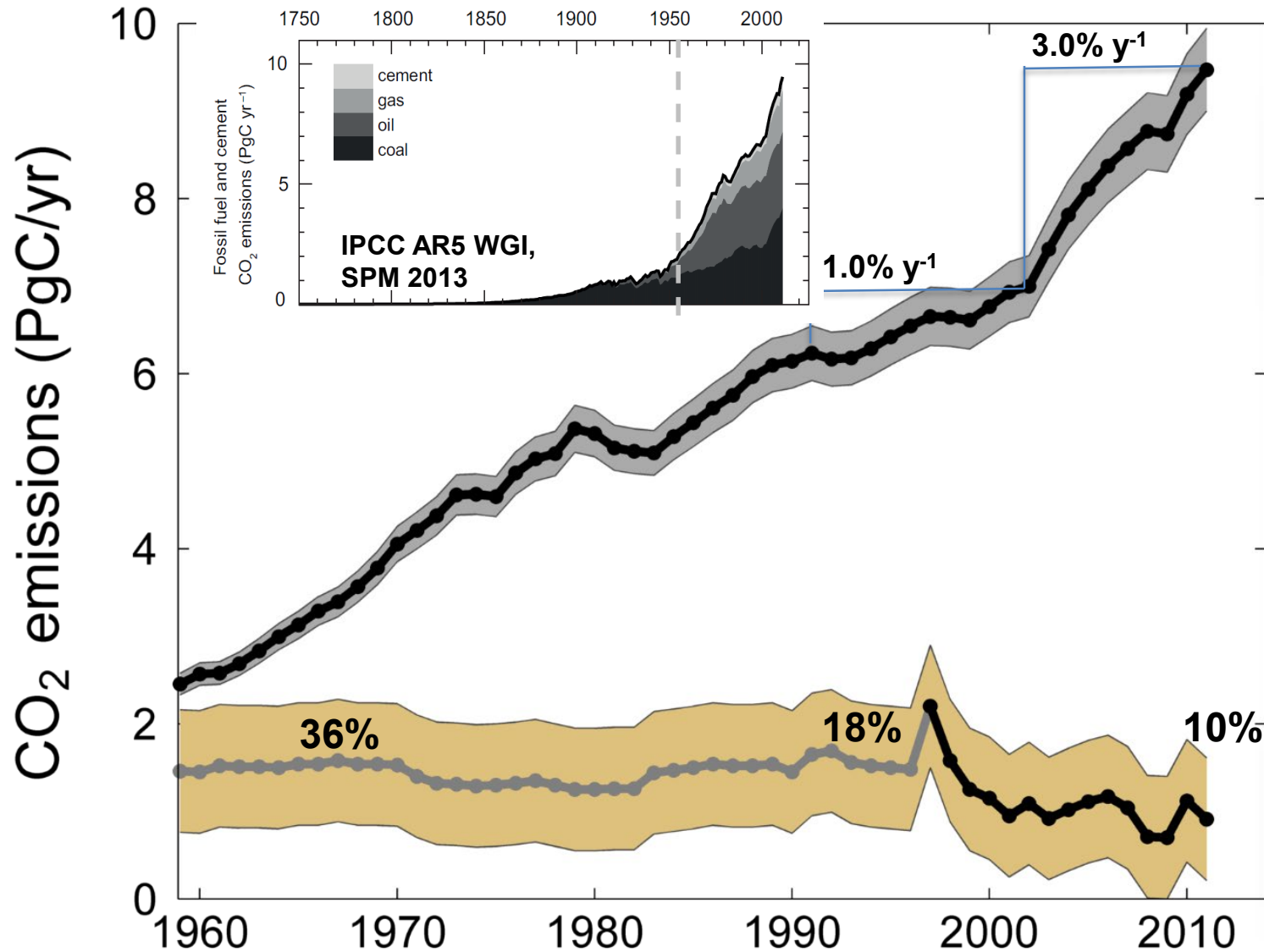
Estimated World Population

Estimated World Population

Emissions Antropogèniques de CO₂

9.7±0.5 PgC

0.9±0.5 PgC

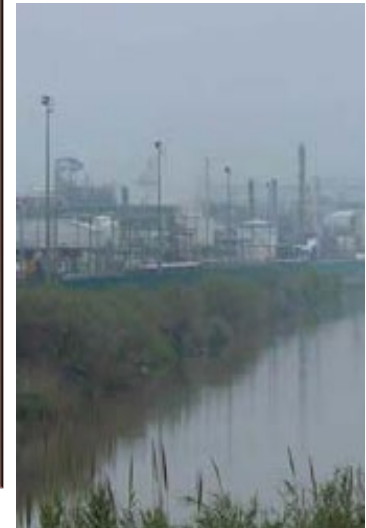
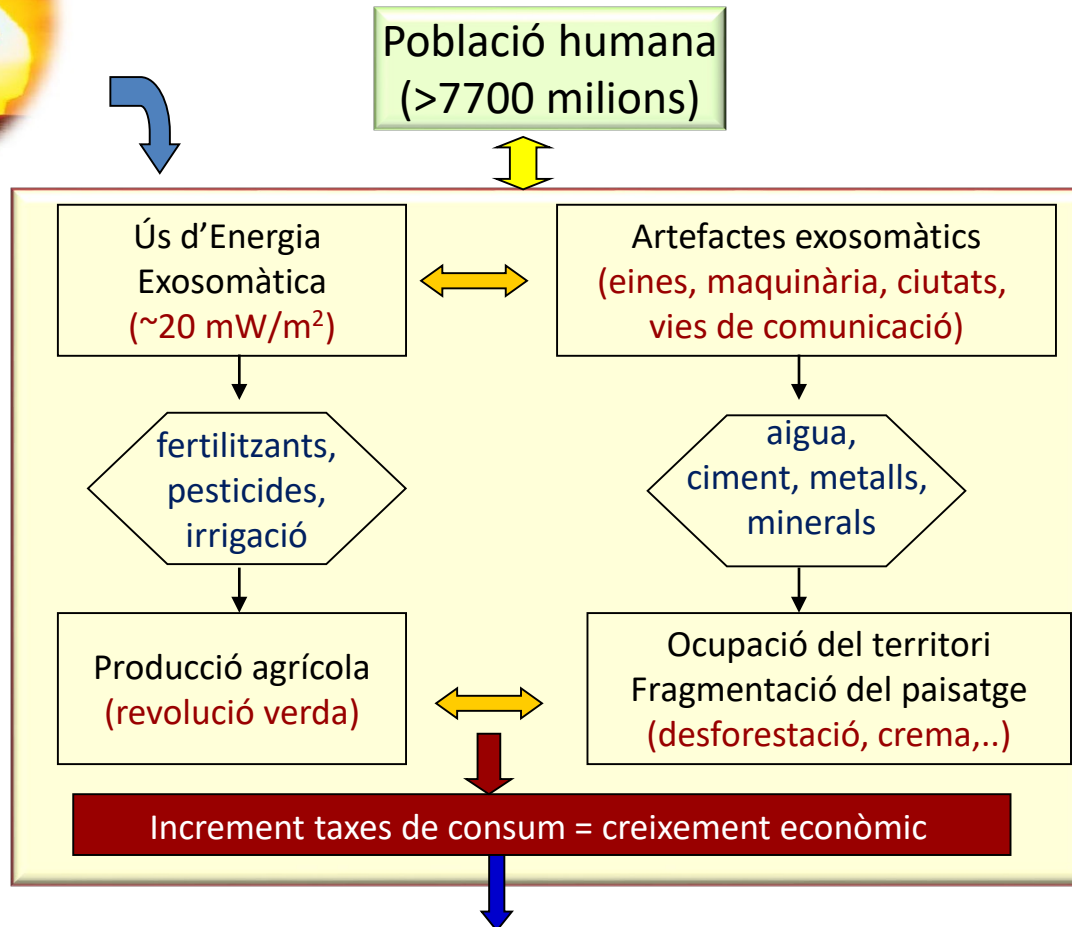

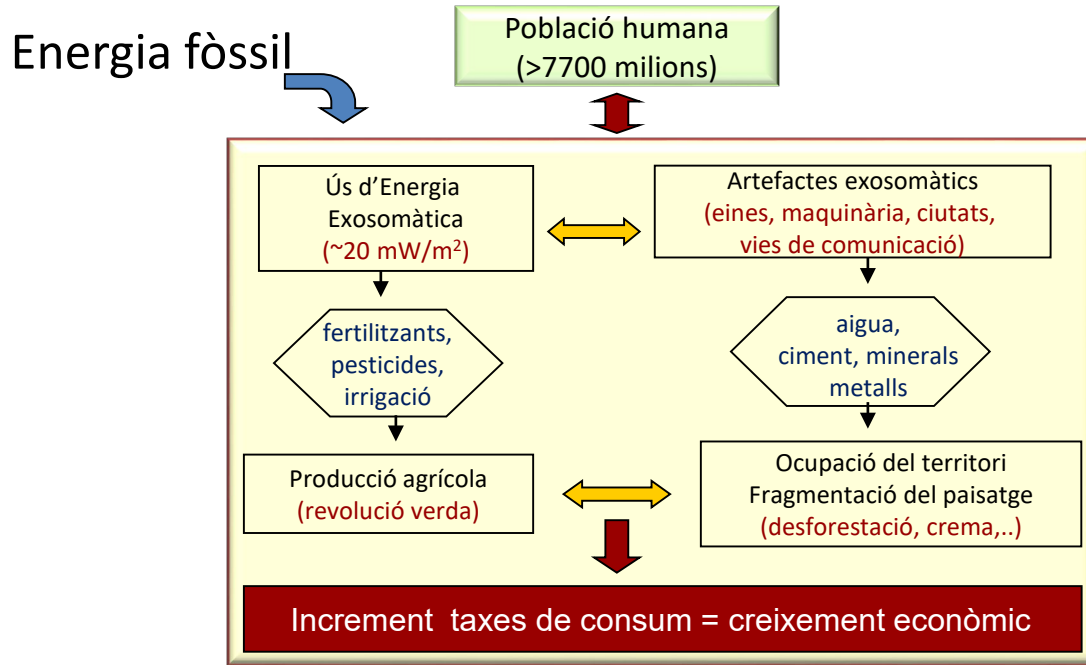
Energia fòssil
(PPN biosfera
antiga)

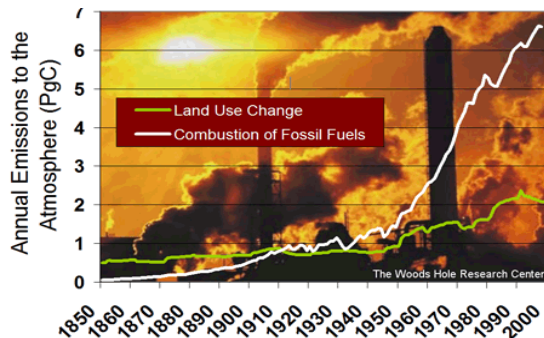
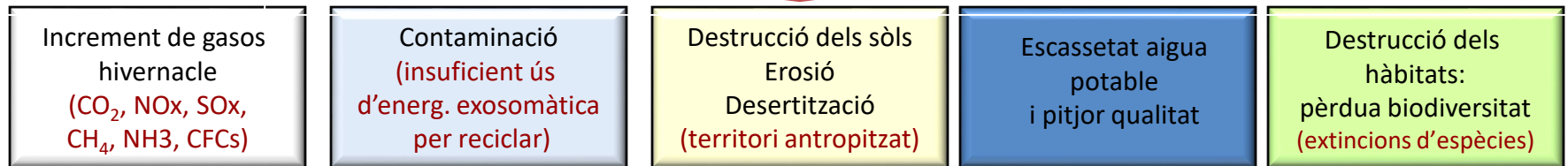
Diagnosi de la societat humana

Tendència a un desenvolupament heterogeni,
massificació urbana i individualització de la societat

Síntoma:

Desforestació

Al període 2000-2007 la desforestació Tropical afectà **13 Milions ha/any**

Desforestació a l'Amazonia. Matto Grosso do Norte, Brasil. Y. Arthus-Bertrand, 1999, *La Tierra desde el Cielo*.

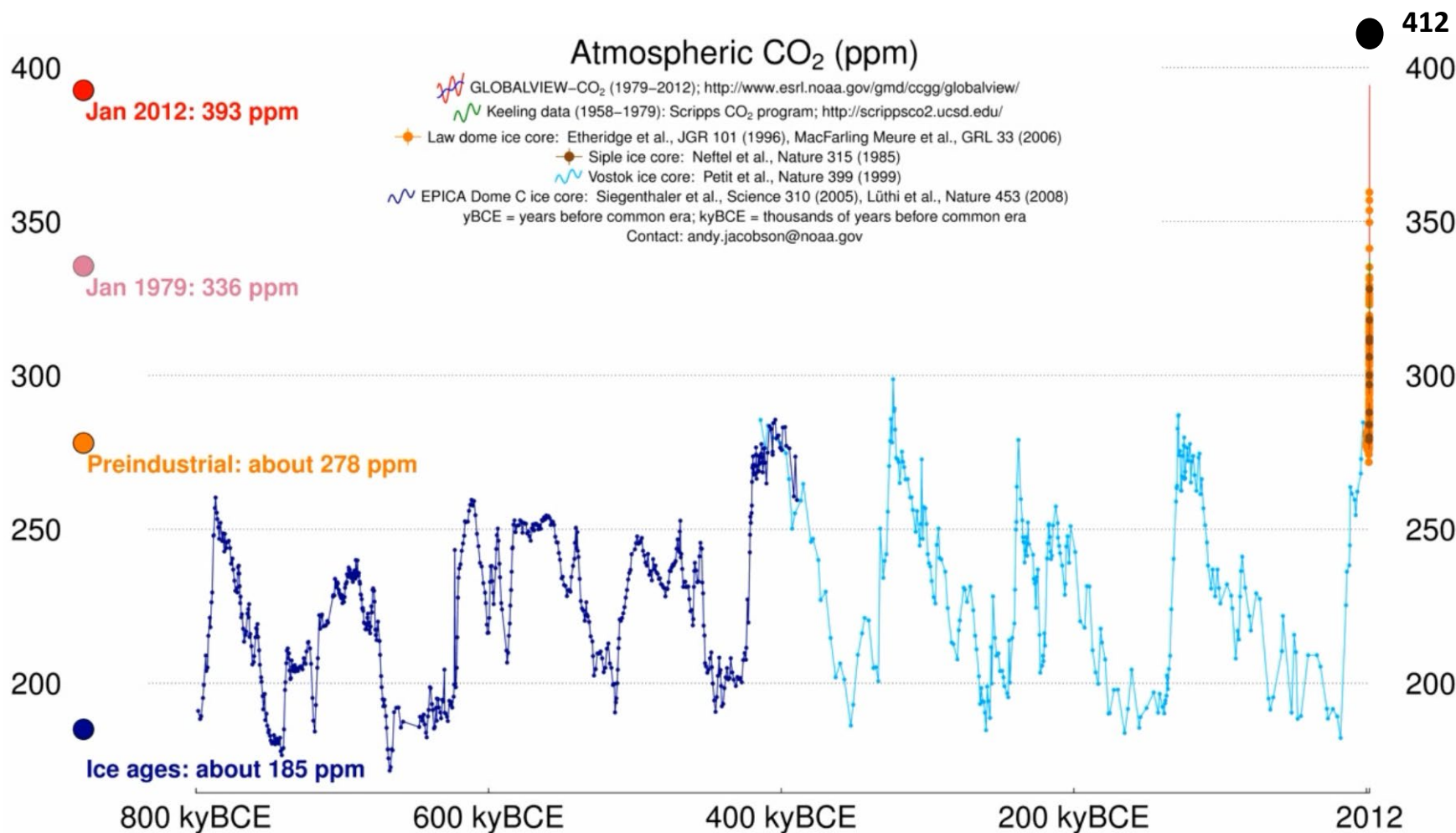
Deforestació sobretot per plantacions de palma (*Elaeis guineensis* Jacq.) a Borneo. Fotografia: National Geographic

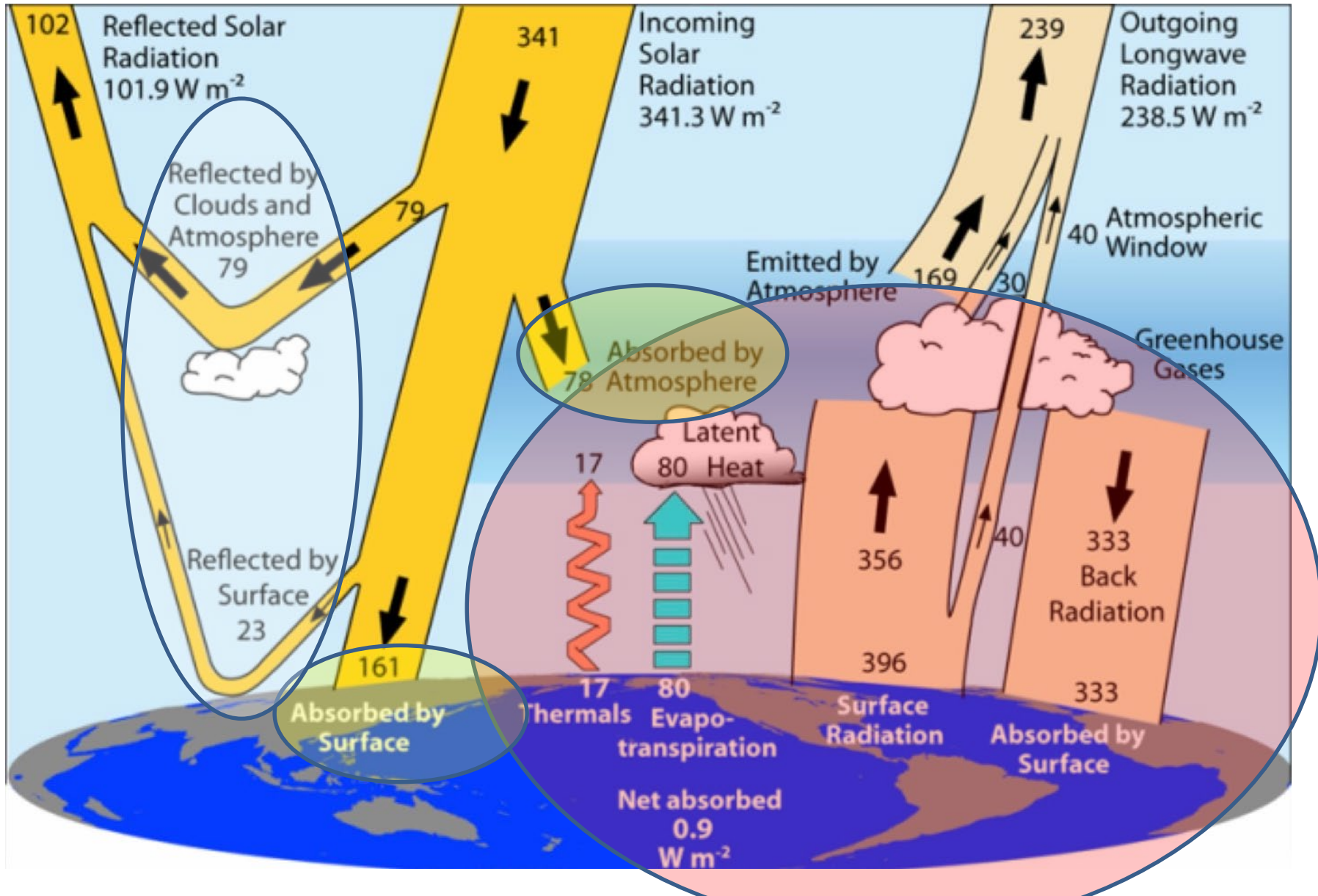
Perquè ens preocupa el CO₂?

Posat en perspectiva, veiem la magnitud del canvi en pocs decennis... **Sense Precedents a la història dels humans!**

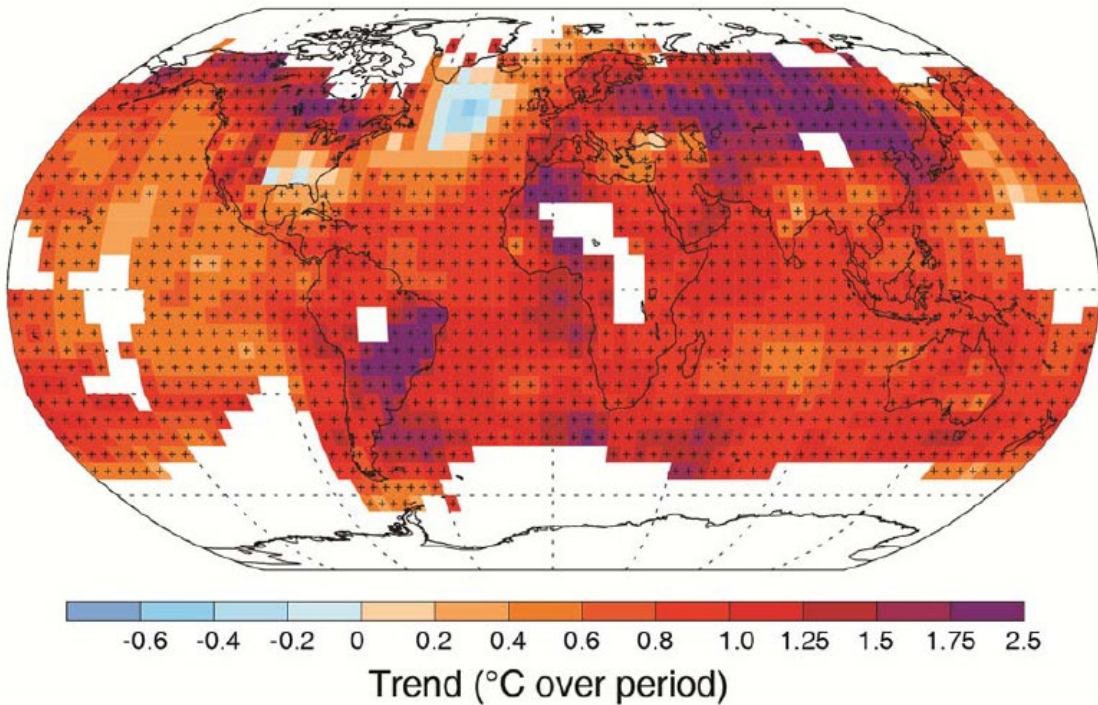
Balanç global d'energia i la seva dissipació (W/m^2)

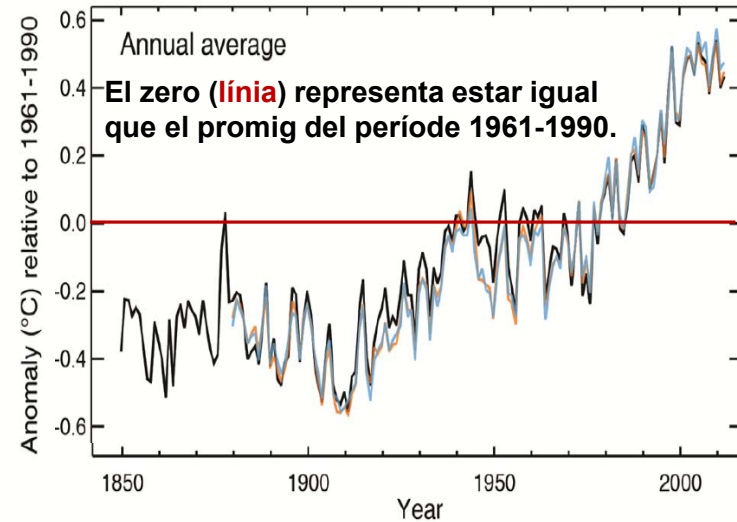
Sense Gasos amb efecte hivernacle la Tmitjana del planeta seria $\approx -18^\circ\text{C}$

El Clima està canviant... i té molta inèrcia.

Observed change in average surface temperature 1901–2012

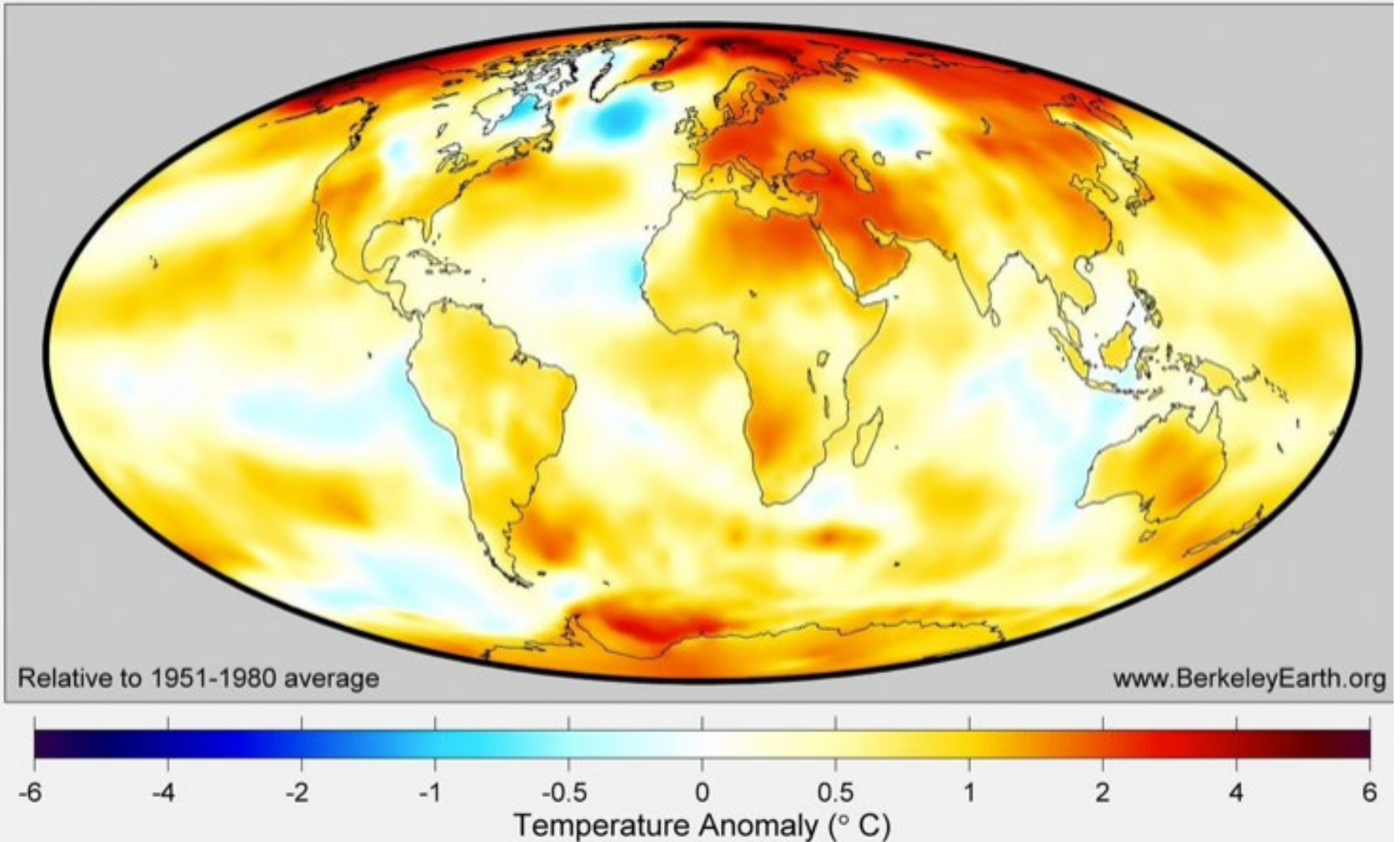

Observed globally averaged combined land and ocean surface temperature anomaly 1850–2012

Annual Average Temperature in 2018

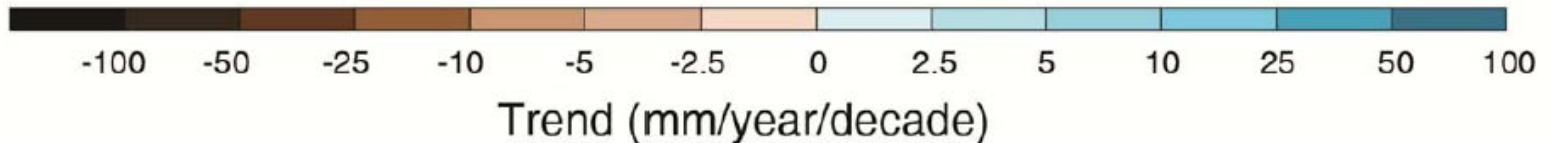
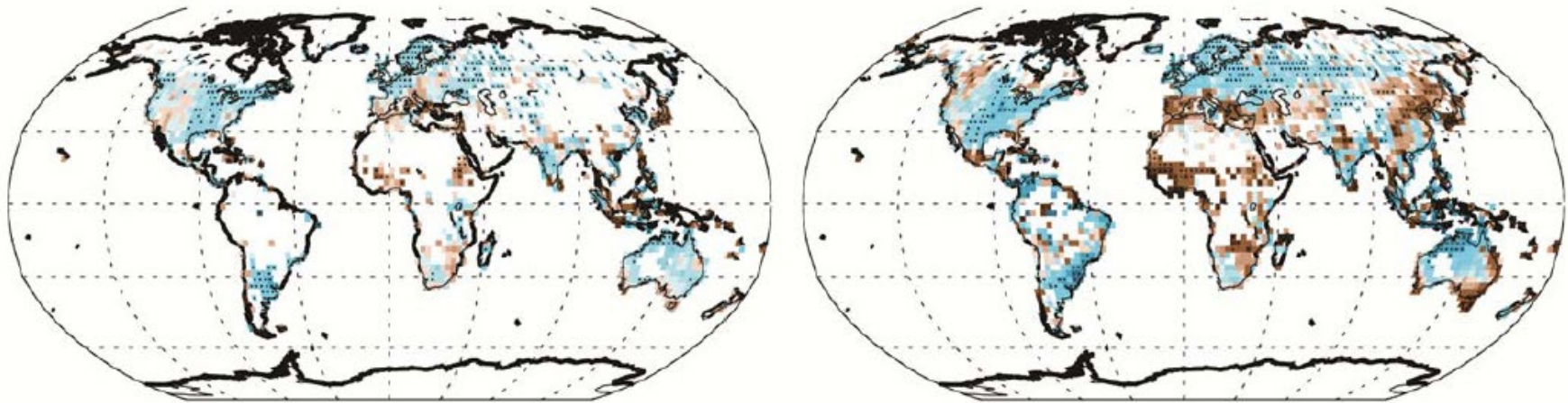

El Clima està canviant... i té molta inèrcia.

Observed change in precipitation over land

1901–2010

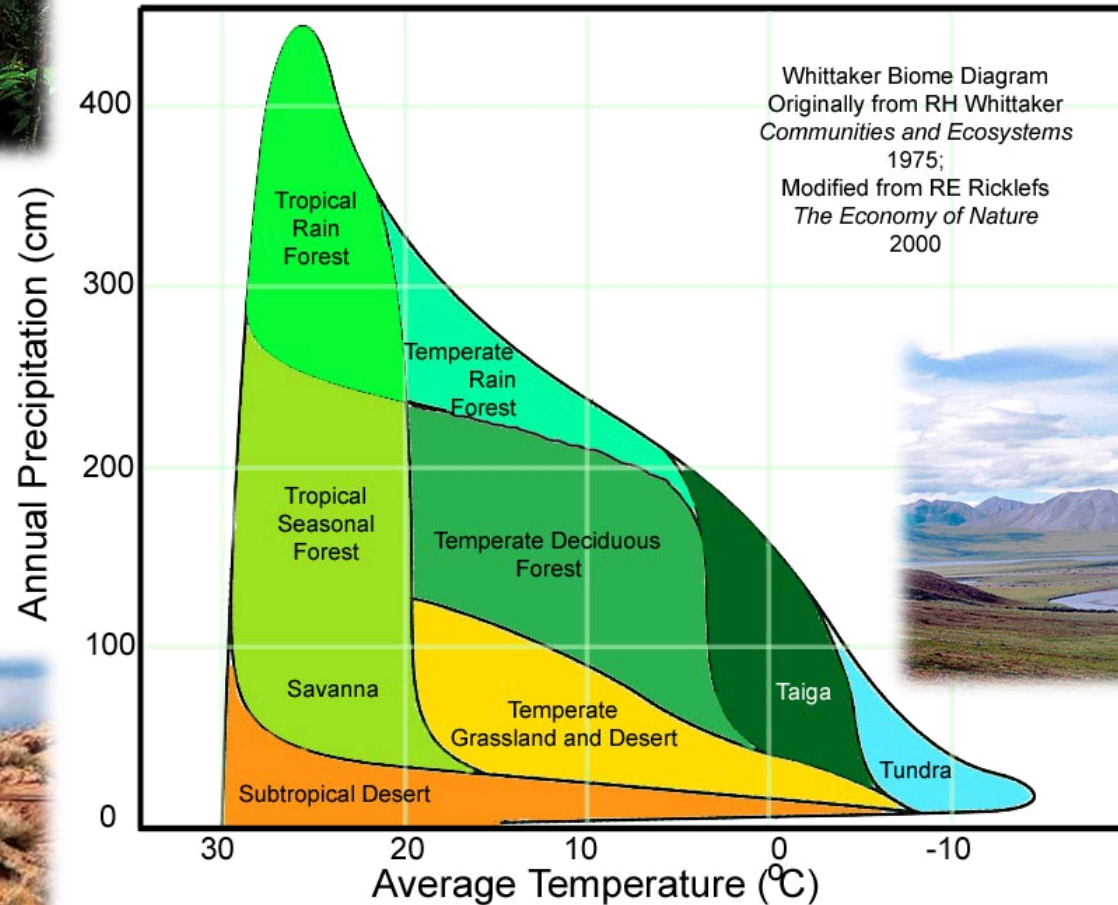
1951–2010

Tots els ecosistemes de la Biosfera, inclosos els humans ens trobarem fora de lloc amb un canvi climàtic tan ràpid

Paper clau del clima: On trobem els Biomes?
(temperatura + disponibilitat d'aigua)

La processionària del pi
Thaumetopoea pityocampa Schiff

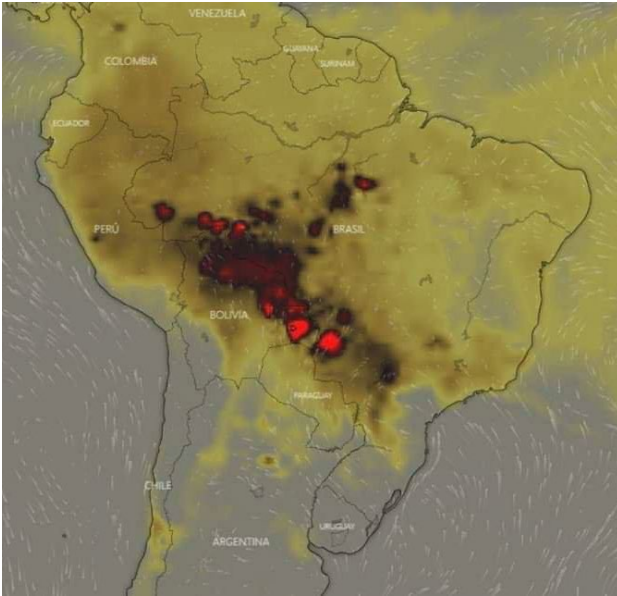
Pertorbacions als boscos degut al canvi climàtic

- Per nevades i gelades
- Pel vent
- Per Insectes
- Pels incendis
- Per les sequeres
- Pels patògens

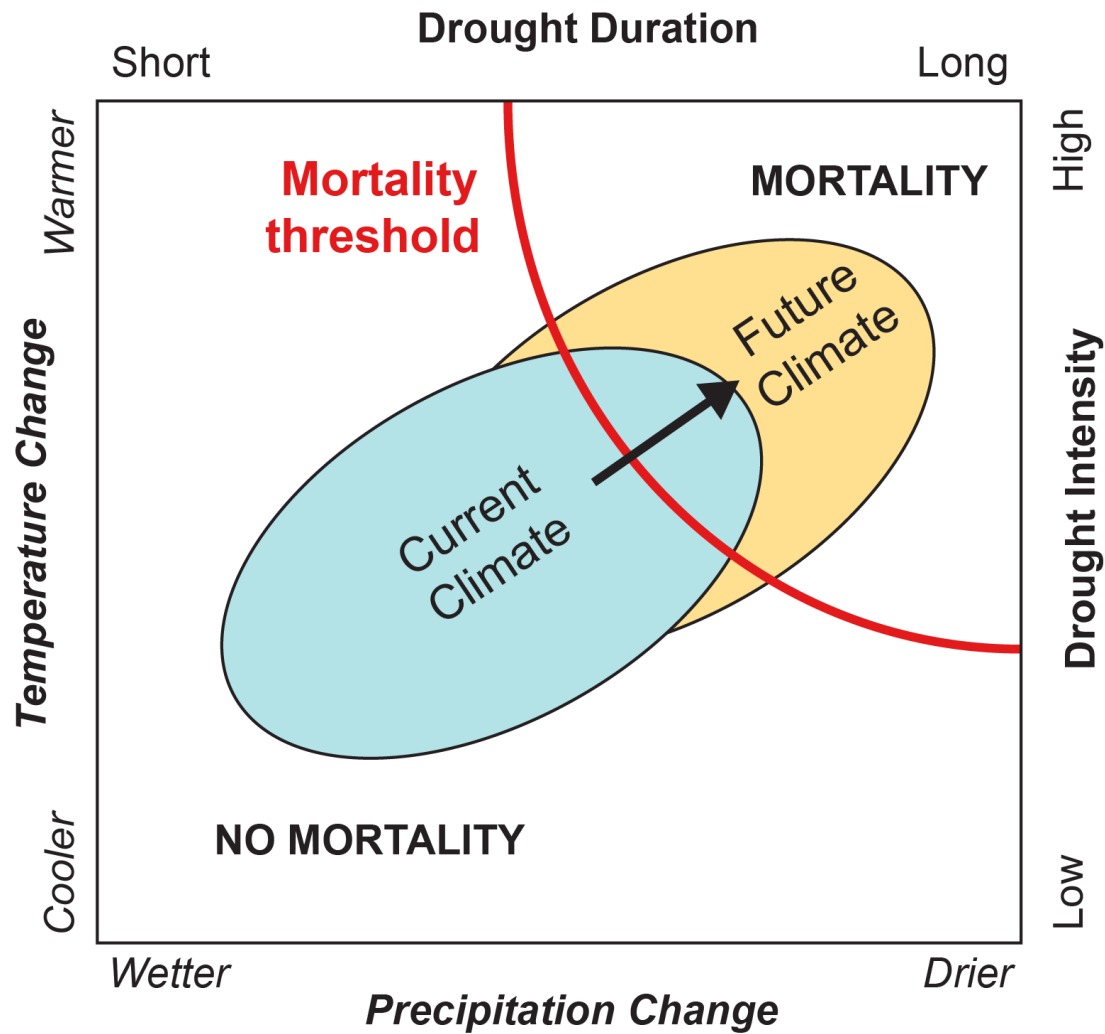

“The Amazon Is on Fire. So Is Central Africa” by [Julie Turkewitz](#) Aug. 27, 2019 The New York Times

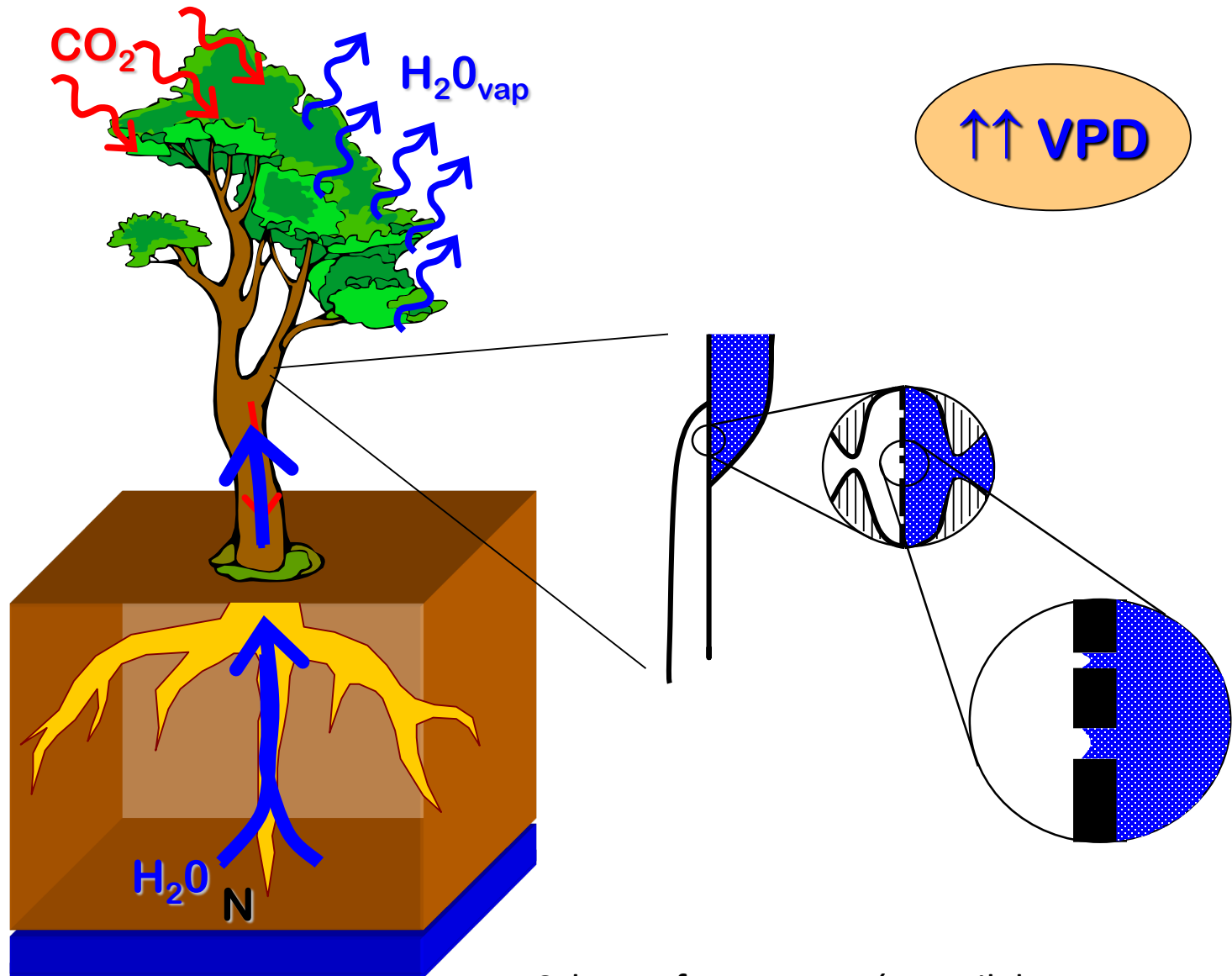

Forest Vulnerability to Changing Climate

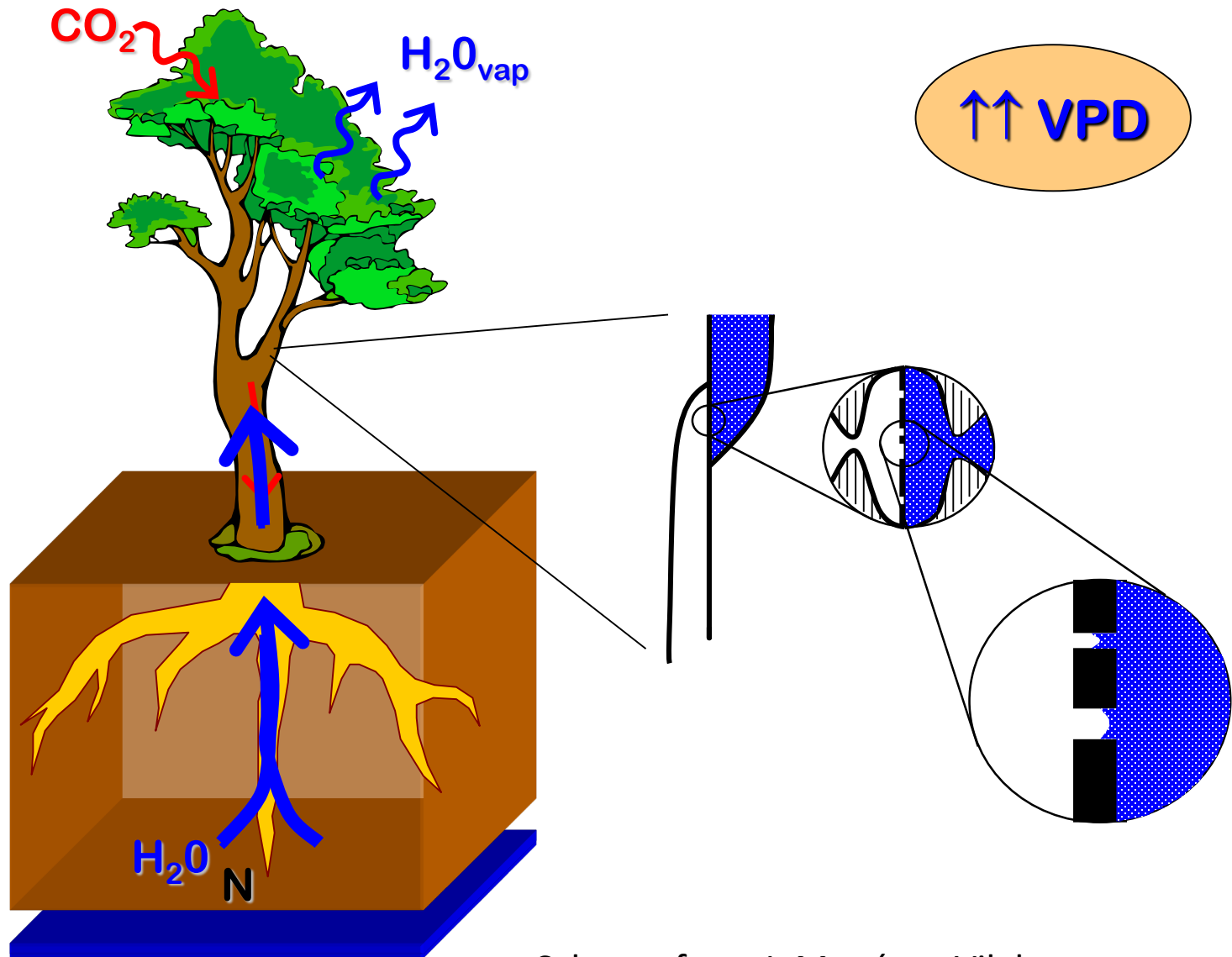

Warmer temperatures = less water available to trees. So what?

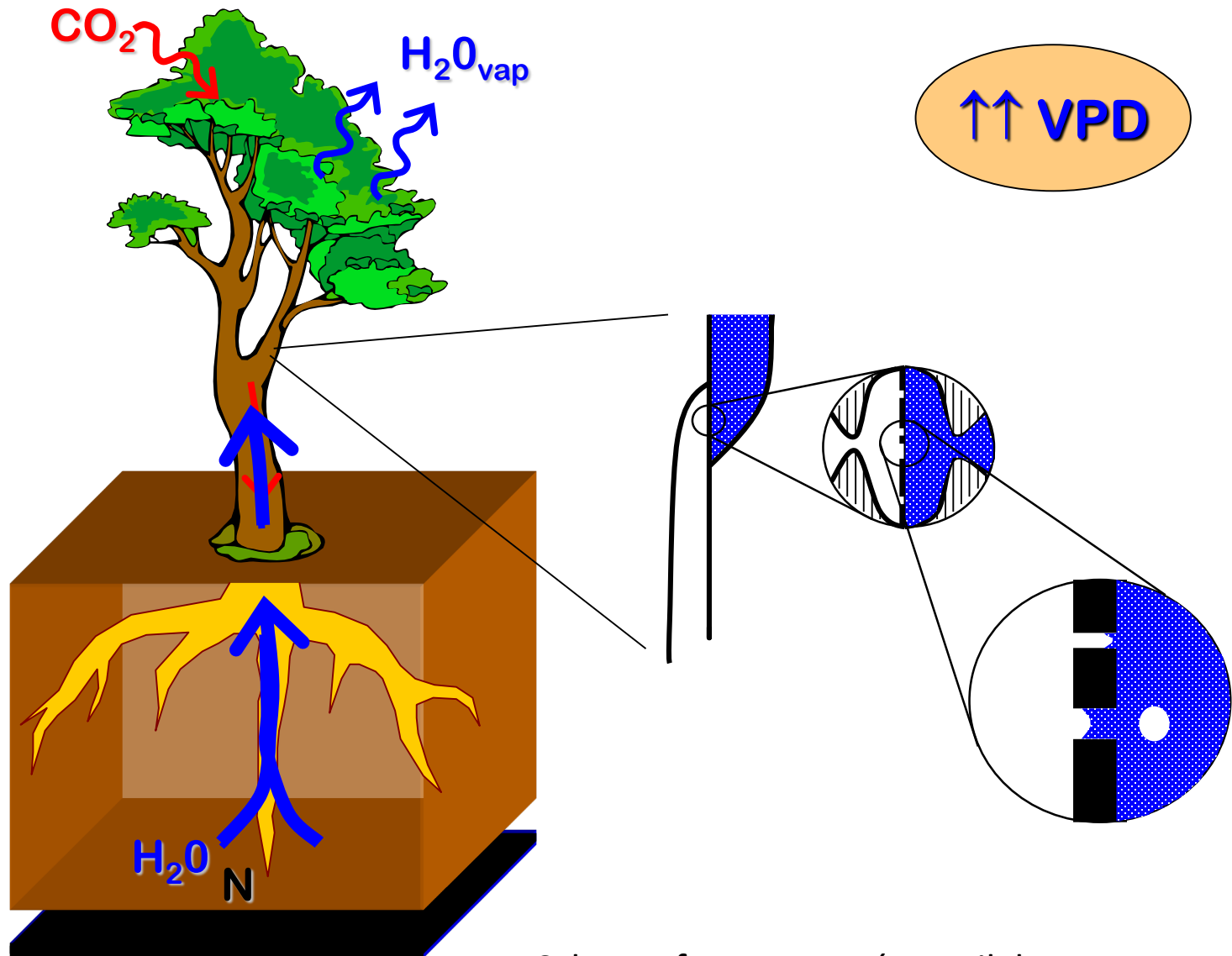
Scheme from J. Martínez-Vilalta

Warmer temperatures = less water
available to trees. So what?

Scheme from J. Martínez-Vilalta

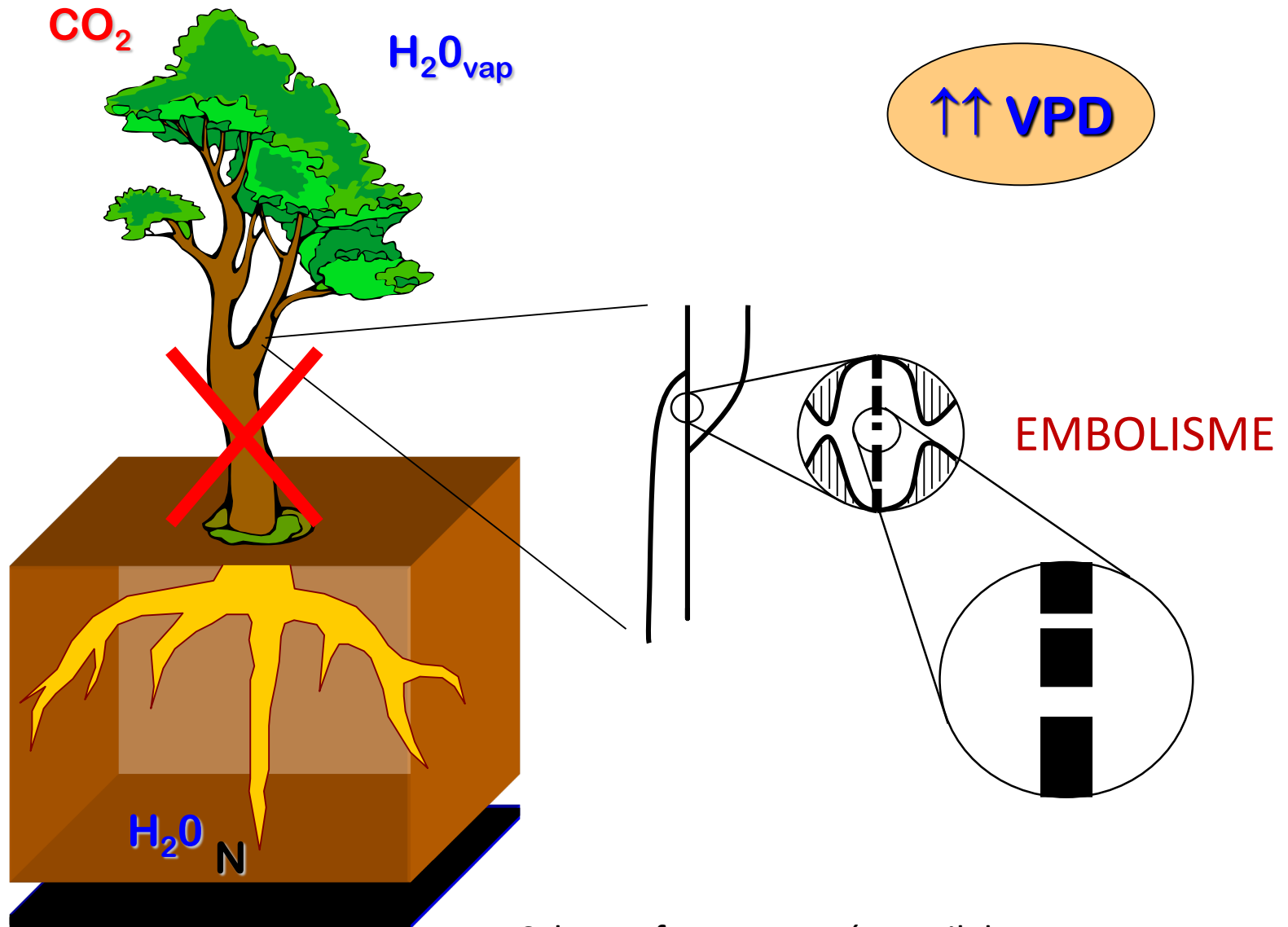
Warmer temperatures = less water
available to trees. So what?

Scheme from J. Martínez-Vilalta

Warmer temperatures = less water
available to trees. So what?

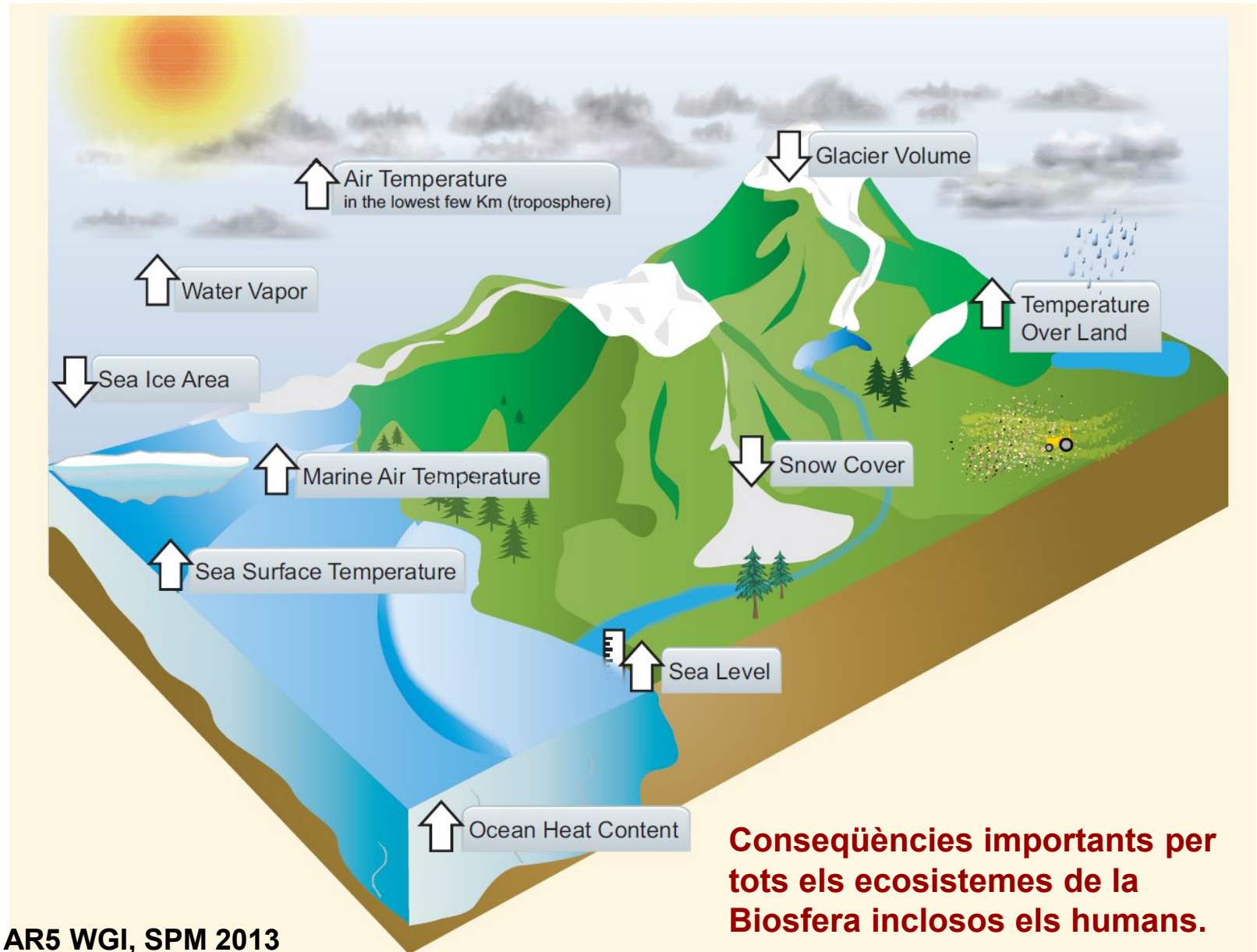
Scheme from J. Martínez-Vilalta

Alzines i pins patint sequeres repetides.

Principals trets dels efectes del Canvi Climàtic

Canvis ambientals a la Biosfera

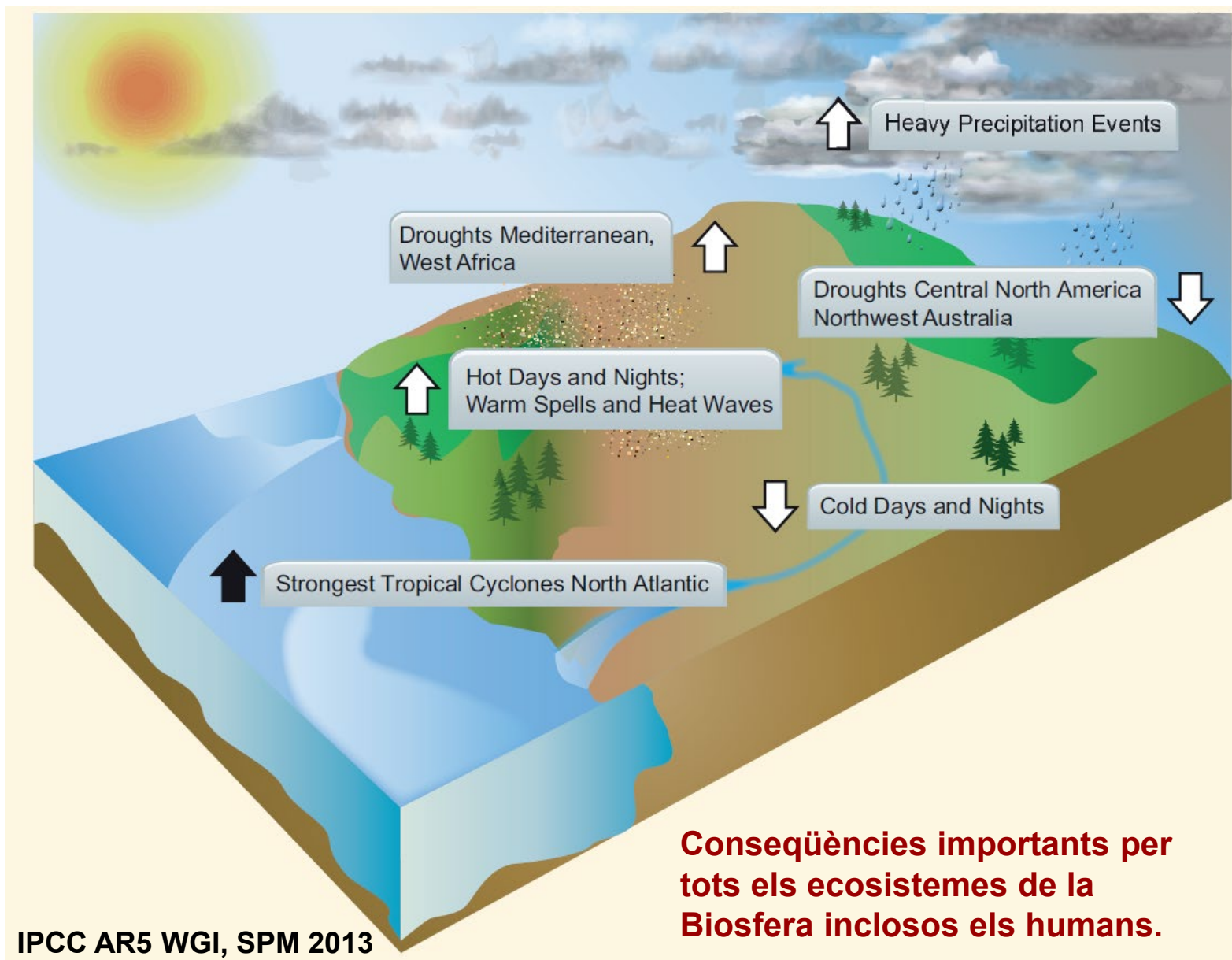

Conseqüències importants per tots els ecosistemes de la Biosfera inclosos els humans.

Principals trets dels efectes del Canvi Climàtic

Pertorbacions i causes d'estrès

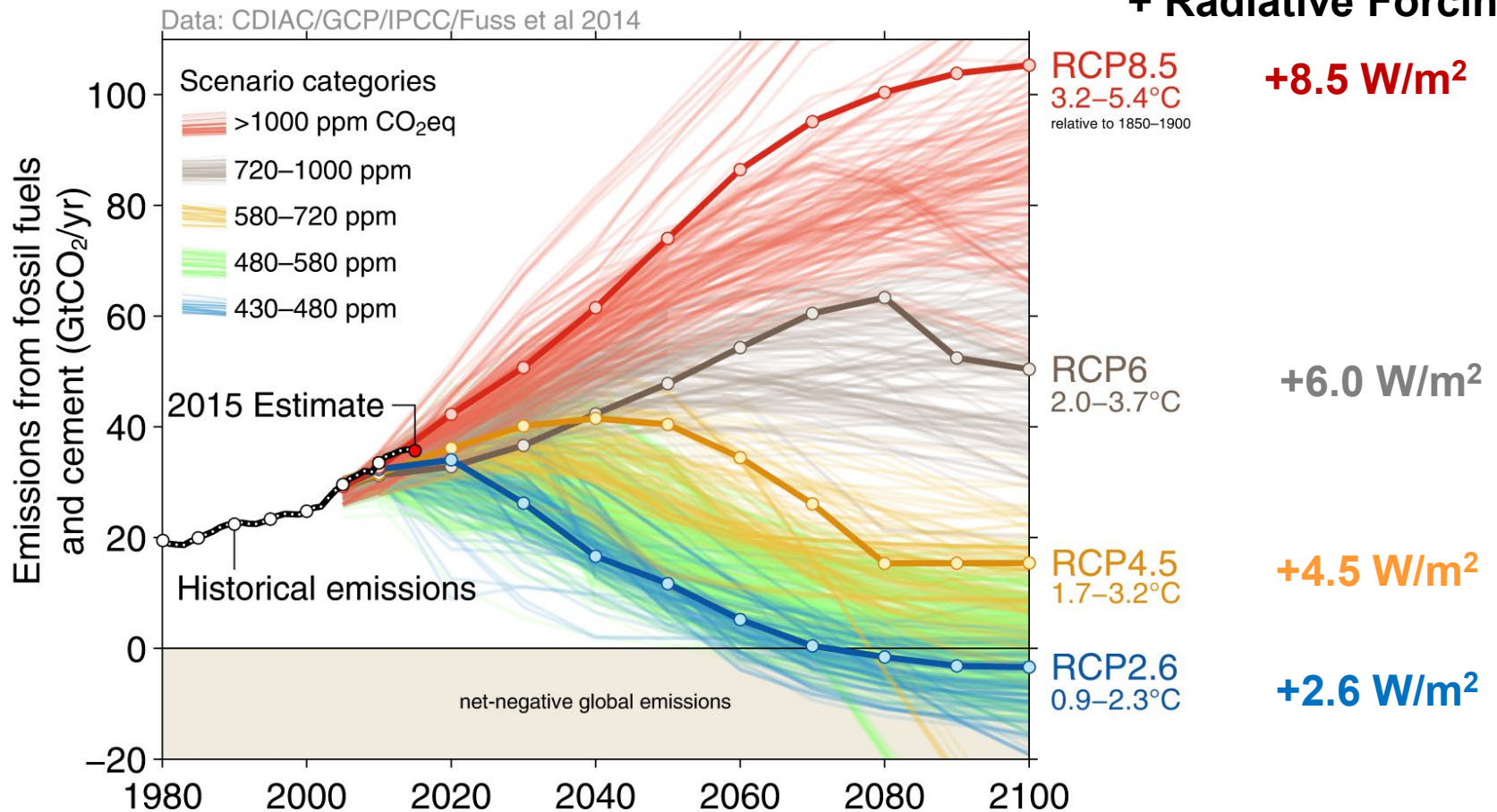

El futur no està escrit però per on anirem?

Els possibles camins de les emissions de CO₂

+ Radiative Forcing

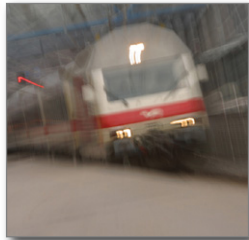
I molts més efectes que tenim i aniran venint...

- Pèrdua de Biodiversitat terrestre i aquàtica
- Pèrdua dels esculls de corall
- Illes que desapareixen sota l'aigua
- Inundació a les zones de costa i deltes on es concentra moltíssima població humana
- Refugiats climàtics, conflictes a gran escala
- Pèrdua o afectacions a infraestructures,...
- ...

Ajudar a rebaixar dràsticament la pressió que fem

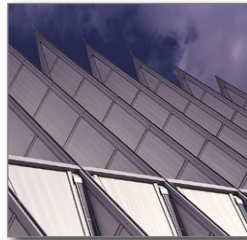
Energy conservation and efficiency

Mass transport

Road transport

Buildings

Low energy

Doing things differently

...

GHG Emission reduction

Renewables

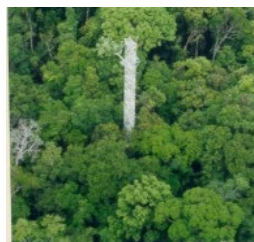
Re-cycling

Capture & Storage

...

Post Emissions CO₂ Fixes

Revegetation

Ag. Sequestrat.

...

Investigant principalment en tres projectes de recerca

ECO-Reactors (boscós de ribera i depuradores)

Bioreactive role of riparian and fluvial ecosystems to mitigate effects of wastewater treatment plant effluents in intermittent streams.

LifeTerra (Mitigació i restauració)

Planting 500 million trees by 2025 in Europe & 10 billion globally by 2030

Horizon 2020

(Transició energètica)

Low-carbon society: an enhanced modelling tool for the transition to sustainability

“Investigant què els hi passa als boscos amb el canvi climàtic i el canvi global”

Santi Sabaté

Ecòleg, Professor d'Ecologia (UB)
i Investigador del CREAM

**18 de novembre 2020 – Setmana de la Ciència a les Escoles
Presentació 3er d'ESO IES Vila de Gràcia**